

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mundus Aspectabilis Philosophice Consideratus

Falck, Joseph

Augustae Vindelicorum, 1740

§. I. Peripateticorum opiniones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95848](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95848)

CAPUT IV.

De Unione.

Materia & forma sunt principia & partes *ut quod*; inter utramque media intercedit pars *ut quo*, quam unionem dicimus; & quamvis Recentiores formas passim negent, consequenter unionem non indigeant, quæstio tamen apud omnes procedit in homine, qui præter corpus & animam involvit insuper vinculum, quod conjungit utrumque extremum, nam sine hoc vinculo non datur compositum humanum seu homo, etsi post mortem remaneat corpus & anima. Jam quæritur in quo consistat hæc unio?

§. I.

Peripateticorum opiniones.

Aliqui unionem constituunt in intima extremorum præsentia; sed hæc non videtur sufficere, quia multa compenetrari possunt, uti Dæmon cum obsessis, Angeli & animæ separatæ cum diversis corporibus, Deus cum rebus omnibus, quin tamen iisdem uniantur. Aliquibus autem videntur hæc sufficere, si extrema penetrata sint ritè disposita: alii tamen necdum assentiuntur; quia his etiam positis, possunt juxta istos extrema non uniri; cur enim anima in corpore disposito uniatur necessario, nec unionem impedire possit saltem Deus? cum nihil sit in corpore vel anima, nec in compenetratione & dispositionibus, quod unionem importet essentialiter: cur etiam anima absolute uniri non possit corpori sine dispositionibus? Requirunt hic aliqui decretum Dei, volentis hanc animam uniri huic corpori, aut nolentis unionem impedire. At cur decretum Dei partialiter constituat hominem? Deinde quale est objectum Dei volentis unionem? nec enim sola vult extrema ritè disposita ac compenetrata, quia hæc potest Deus velle, quin velit extrema unita, & quin actu uniantur. Similiter quid impedit Deus, cum unionem impedit animæ in corpore disposito? positis essentialibus rei constitutivis, habetur res tota; sic positâ lineâ curvâ, cujus singula puncta æqualiter à centro distent, non apparet, qua ratione impediri possit periphæria circuli: ergo præter enumerata assignandum est aliquod vinculum, quod sit objectum Dei volentis, aut nolentis unionem.

Ad solvendam hanc difficultatem plurimi recurrunt ad entitates modales seu modos, quorum natura & finis unicus aut saltem præcipuus est, ut tollant aliquam indifferentiam in subiecto, in quo sunt; ipsi verò nullam habeant indifferentiam ad sua subiecta: & talem entitatem volunt esse unionem. Nam 1. cum materia & forma indifferentes sint, ut uniantur, cum possint existere, quin uniantur, debet dari aliquid, per quod hæc indifferentia tollatur. 2. Ne fiat processus in infinitum, hoc aliquid non amplius debet esse indifferens, ut materiæ & formæ uniatur, sed debet essentialiter esse sui ipsius & extremorum unio, ita ut extrema possint quidem existere sine tali unionem, hæc autem unio ne divinitus quidem, existere possit sine hujusmodi extremis unitis. Et tales modi admittuntur, ubi tollenda est aliqua ejusmodi indifferentia, quales sunt actio, ubicatio, duratio, de quibus alibi. Sic etiam complures Theologi unionem hypostaticam explicant per modum aliquem substantialem.

Hæc

Hæc opinio de modis, etsi videatur quodammodo incredibilis, videtur tamen simul ad solvendam in præsentī & simili materia difficultatem necessaria; neque enim satis explicari potest, quid sit v. g. in nostro casu, duo extrema in-differentia esse unita, nisi per entitatem ejusmodi modalem, quæ in quocunque composito naturali simplex est, & materialis, quia dependet à materia, à qua sustentatur, quamvis in utroque extremo recipiatur; sique intercedat inter materiam & formam substantialem, illa quoque substantialis dicitur, cum re- vera totum substantiale constituat: si uniat duntaxat formam accidentalem, dicitur accidentalis: si connectat partes integrantes, sæpe continuativa nū- cupatur.

§. II.

Opiniones Recentiorum.

CARTESIANI, qui Deum motuum omnium causam existimant immediatam, per hoc unionem in homine fieri putant, quod Deus velit animam esse in cor- pore, & sibi que legem imposuerit, nullum producendi motum in corpore, quin similem cum proportionem producat in anima: & vicissim ad quamcunque muta- tionem animæ, motum quoque respondentem producendi in corpore. Expli- cationem hanc expofit D. Leibnitz duorum horologiorum comparatione, quo- rum motus resultarent æquales ex eo, quod manus artificis utrique continuè applicata eodem tempore & modo utriusque rotas moveret & elateria, in qui- bus nec unionem videt Leibnitius, neque philosophicam ejusdem explicatio- nem.

Aliam proinde suggerit, videlicet supponendo Deum, qui infinità suā Scientiā prævidit omnes corporis animati in quibuscunque circumstantiis mo- tus & mutationes, talem cuique corpori adaptasse animam, quæ ex se & ex sua natura tales cum proportionem subeat mutationes, quales subit corpus, quin ta- men corpus agat in animam, quod cum pluribus asserit impossibile; quia cum corpus non agat nisi per impulsū, & hunc non possit spiritui communicare, nec potest in spiritum agere: Neque opus sit manu Divini Artificis, ut æquabi- lis harmonia corpus inter & animam conservetur, cum aliunde sufficienter ha- beat. Sed ut optimè advertit P. Tournemine, licet hæc opinio manū artifi- cis constanter applicatam removeat, non propterea veram constituit unionem, qualis nec intercederet inter horologia, etsi ab intrinseco motus unus respon- deret motui alterius, quia talis harmonia non constituit veram unionem inter partes extremas, nisi detur ligamen internum, & mutua quædam ratio, quæ il- lam harmoniam efficiat.

Ut hanc explicet P. Tournemine, vir ingenio & eruditione clarissimus, cujus memoria in actis Trivoltiensibus ubique celebratur, supponit 1. dari in corporibus, licet inter se ratione structuræ & temperamenti diversis, aliquem inter varios partium omnium situm, cuivis maxime connaturalem, vi cujus ap- tiora reddantur ad functiones animæ proprias. Sup. 2. Animam humanam relatè ad corpus, cui destinatur, à DEO creari cum tali virtute intrinseca, quæ possit convenientem hunc partium situm in suo corpore quasi contine- re, & actione continua fovere, quæ actio nec est actus intellectus, nec vo- luntatis, sed alia quædam actio naturalis necessaria, nisi virtute fortiori in- terrumpatur. Et hanc actionem dicit unionem, & quidem unionem pro-